

Listopad 2023

NÁŠ ČASOPIS PLNÝ ZAJÍMAVOSTÍ

D é č k o

Domov pro seniory Velké Meziříčí,
příspěvková organizace

[Zdenky Vorlové 2160](mailto:Zdenky.Vorlove@domovvm.cz)
[594 01 Velké Meziříčí](mailto:594.01@domovvm.cz)

www.domovvm.cz

Obsah

Blahopřání	3
Výročí a regionální osobnosti	4
Ze života domova	5
Stálá nabídka	6
Co se dělo v říjnu	7
Fotogalerie	8
Listopad	10
Pranostiky	12
Mezinárodní dny	12
Příběh pro potěchu duše.....	13
Ze světa zajímavostí	17
Rozhovor	20
Vtipy	22
Z kuchyně	23
Přesmyčky	25
Seznam zdrojů	27

Blahopřání na listopad

Milan Doležal

František Pánek

Bohuslav Dolní

Libuše Šebková

Ladislav Nagy

Eva Vlčková

Marie Němcová

František Zubřícký

Barevné lístečky opouští koruny,
rybníky skrývají obláčky od mlhy.
Listopad přichází konečně na řadu,
za rokem otočit můžem se dozadu.
Tak jako obvykle přejeme vám,
všem všechno nejlepší k narozeninám!

VŠE NEJLEPŠÍ OSLAVENCŮM !!

VÝROČÍ A REGIONÁLNÍ OSOBNOSTI LISTOPADU

90. výročí narození

JIŘÍ FLÍČEK – dramaturg, scénárista, básník

Narození: 30. 11. 1933 Rosice (Brno)

Úmrtí: 22. 9. 1985 Praha

Divadelní dramaturg, autor dramatizací, překlady z maďarštiny, básně. V roce 1935 rodina přestěhovala do Moravských Budějovic. V Moravských Budějovicích maturoval v roce 1952. Studoval divadelní vědu a dramaturgii na DAMU v Praze. Již za studií se stal dramaturgem oblastního divadla v Trutnově, od roku 1959 Horáckého divadla v Jihlavě. Působil v divadlech v Olomouci, Brně a Praze. Po nuceném odchodu pracoval jako dělník, ale uplatňoval se i jako herec a scénárista

150. výročí narození

STANISLAV MARÁK – spisovatel, nakladatel, pedagog

Narození: 13. 11. 1873 Příbor

Úmrtí: 5. 10. 1937 Znojmo

Učitel, monografické publikace o moravských regionech, poezie. Od roku 1895 učil v Jemnici, od roku 1899 v Moravských Budějovicích, od roku 1920 v Jevišovicích apod. Od roku 1927 žil na odpočinku ve Znojmě. Vydával deník Naše noviny v Moravských Budějovicích (společně s J. Palliardim a F. Šustou) až do roku 1900 a založil čas. Buditel (nákladem Národní jednoty, do r. 1908). Založil 30 odborů národní jednoty. V roce 1923 založil vlastivědný sborník Od Horácka k Podyjí (vycházel do r. 1924).

610. výročí události

15. 11. 1413 VÁCLAV IV. POTVRDIL TŘEBÍČI VŠECHNY VÝSADY A PRÁVA

Václav, z boží milosti římský král vždy rozmnožitel říše a český král, známo činíme tímto listem všem, že purkmistr a konšelé města Třebíče věrní Naši milí předstoupivše před Naše Veličenství podali nám výsadu, moci kteréž osvícený kníže Jodok, markrabě moravský, bratranec Náš nejmilejší, jakýsi list jim od nejjasnějšího někdy knížete a pána Karla, římského císaře vždy rozmnožitele říše a českého krále, pána a otce Našeho nejmilejšího, nejjasnějšího někdy knížete a pána Jana, krále českého, děda našeho nejmilejšího, prvorozeného syna a toho času markraběte moravského, na jistá práva, ustanovení a milosti daný a odevzdaný, potvrdili, prosíce Nás poníženě a snažně, abychom jim a jejich obci dříve řečenou výsadu bratrance Svého a také otce Svého svrchořečený list, který jest v též výsadě obsahem, schváliti, upevniti a milostivě potvrdititi ráčili, kterého zajisté výsady znění jest doslovně toto: Jodok, v Boží milosti markrabě braniborský, markrabě a pán moravský atd. Karel, pána a krále českého prvorozený, markrabě moravský atd. My pak Jan, z Boží milosti český král atd. Na svědectví všech těch a jednotlivých věcí atd. My tedy znamenajíce vděčné a snažné služby věrnosti, které purkmistr a konšelé řečeného města Třebíče až posud konali a potom těm snažněji konati budou, ne z klamu aneb neopatrně, nýbrž s předložením výsadu řečeného bratrance Svého a také svrchořečený list otce Svého v ní obsažený schvalujeme, pověřujeme a tímto listem milostivě potvrzujeme, rozhodujeme a ustanovujeme královským slovem, aby dříve řečeného bratrance Našeho výsada a také svrchořečený list otce Našeho, v ní, jak již řečeno, obsaženy, ve všech punktech a klausulích, jak slovo do slova vyjádřeny jsou výše, od nynějšku jako dříve, na věčné časy neporušitelnou sílu a pevnost podržely, beze všech překážek, na čehož svědectví dali jsme tento list pečeti Své královské Milosti opatřiti. Dáno v Praze léta Páně tisícího čtyřstého třináctého, dne 15. listopadu kralování Našeho českého v roce 51. římského pak v roce 38.

ZE ŽIVOTA DOMOVA

Během října se přistěhovali noví obyvatelé:

Bohumil Zelený z Velkého Meziříčí

František Pánek z Velkého Meziříčí

Během října odešli z našich řad:

Miroslav Štursa † 7. října 2023

Růžena Večeřová † 11. října 2023

STÁLÁ NABÍDKA

KNIHOVNA - knihovnu lze navštívit, kdykoli po domluvě na recepci

AKTIVITY

Každý všední den.....ranní hlášení

Pondělí..... pedikúra

Úterý..... individuální canisterapie, holič

.....cvičení/tvoření

Středa..... prac. činnosti

Čtvrtek.....cvičení/ tvoření

Pátek.....modlitba a mše svatá od 9:30

Kadeřnice, cvičení, keramika, procházky, skupinové canisterapie a manuální činnosti probíhají po domluvě s aktivizačními pracovníci.

SCHRÁNKY DŮVĚRY - V domově jsou umístěny 4 schránky, kam je možné umístit vzkazy, stížnosti, připomínky či podněty k poskytování služeb v domově. S napsáním vzkazu může pomoci personál, rodina nebo dobrovolník.

Schránky důvěry v domově naleznete:

- 1. se nachází v přízemí – u vstupu do terapeutické zahrádky
- 2. je umístěna v 1. patře – u schodiště při vcházení na chodbu 2B
- 3. je ve 2. poschodí – u schodiště na brance s fototapetou plotu
- 4. schránka je přenosná a pravidelně se přenáší po pokojích

PROSTORY K VOLNOČASOVÉMU VYUŽITÍ

- Terapeutická zahrádka za domovem
- Atrium v přízemí
- Venkovní terasy ve 3. poschodí
- Kaple
- Knihovna
- Keramická dílna
- Jídelna
- Společenské místnosti v každém podlaží: 1A, 2B, 3B
- Dětský koutek ve vstupu do zahrady

CO SE DĚLO U NÁS V DOMOVĚ V ŘÍJNU

Říjen začal příjemně a pěkně zlehka svátečním dnem - nedělí. Hned další den a celý následující týden od 2. do 8. října 2023 vyhlásila APSS ČR již XV. **Týden sociálních služeb**. V rámci tohoto týdne se poskytovatelé sociálních zařízení připojují k celostátnímu dni otevřených dveří a dávají tak možnost veřejnosti nahlédnout do prostorů sociálních služeb. Náš domov se připojil hned v pondělí 2. října a další den v úterý 3. října. Tímto také všem, kteří se organizačně zapojili, děkujeme!

Čtvrtek 5. října byl **Dnem úsměvů** a v odpoledních hodinách jste nás mohli zahlédnout v Jupiter klubu na akci **Informovaný senior**.

Ve středu 11. října se konal **Papučový den**.

O den později pokračovala **výuka na Univerzitě třetího věku**. Téma dne: Anatomie a fyziologie člověka, 2. část.

V pondělí 16. října proběhla **skupinová canisterapie**. Tentokrát v teple ve vnitřních prostorech domova.

Úterý 17. října se krásně povedlo **posezení s harmonikou**, na kterou zahrál pan Lněnička.

Ve středu se venku zlepšilo počasí, bylo celkem hezky, což jsme využili na **zasazení cibulek** květin do trávníku v terapeutické zahrádce.

Čtvrtek 19. pokračovala **výuka na U3V**, tentokrát přednáškou na téma: Zdravý pohyb v běžném životě, 1. část.

Hned 23. v pondělí se uskutečnila **Stravovací schůze** s nutriční terapeutkou.

Kromě školení personálu jsme ještě v týdnu stihli **Čokoládový den**, který připadl na 26. října.

Na následující pondělí jsme si přesunuli **Památku zesnulých**, abychom tiše vzpomněli na všechny, kteří s námi už nemohou být.

Pravda, byla trošku smuteční atmosféra, ale všechny dny růžové zkrátka nejsou. Při této příležitosti nám zahrál opět pan Lněnička, ale tentokrát na varhánky, pár mariánských písní.

A takto nám uplynul další podzimní měsíc.

Také jsme se zapojili do akce známé jako **Puntíkový den**, který vyjadřuje podporu všem lidem, kteří onemocněli lupenkou.

FOTOGALERIE

Kraj Vysočina

INFORMOVANÝ SENIOR
aneb JAKÉ NEBEZPEČÍ NA VÁS ČIHÁ NA INTERNETU

5. října 2023
od 15 do 18 hodin
Velký sál, Jupiter klub,
Náměstí 17, Velká Meziříčí

Program:
15.00: Předání senzorů zlatých krajů a město
15.15: Divadelní představení jak nebezpečí podvodníkům na internetu
17.00: Hudební vystoupení

KAREL GOTT REVIVAL MORAVA
Tisková zpráva

Depresivní program:
• Presentace organizací a institucí zaměřených na seniory
• Představení sociálních služeb v daném regionu

UŠTUP ZABRMA

Puntíkový den

OBLEČTE SI PUNTÍKY
A ZBAVMĚ LIDI PŘEDSUDKŮ

SPOLU S PSORIÁZOU NEBO PSORIATICKOU ARTRITIDOU
NEMŮŽE ZŮSTAT SE SVÝM STAROSTMÍ SAM

Proto jsme se rozhodli uspořádat u příležitosti Světového dne psoriázy (WPSD) kampaň na 29. října, PUNTÍKOVÝ DEN. Budeme velice rádi, když se k nám přidáte a společně podpoříme psoriázu a psoriatickou artritidu. Je důležité si uvědomit, že psoriáza není jenom kosmetická choroba, ale může být i závažnou zdravotní komplikací. Pokud máte psoriázu nebo psoriatickou artritidu, dejte vědět svým blízkým a přátelům, aby vám mohli pomoci a podpořit vás. Všechny informace o psoriáze a psoriatické artritidě najdete na našem webu www.psoriatickaartrida.cz a na našich sociálních sítích.

Velké Meziříčí

PSORIÁZA

Vyrazte ven v papučích

11. října 2023

Dejte všem kolem sebe vědět, že mobilní hospice umožňují nevyléčitelným nemocným dožít doma.

PAPUČOVÝ DEN

Dožít doma

LISTOPAD

Andělé a strážci

Listopad využívá sílu a dostatek sebevědomí Štíra. Životu přináší důvěru ve vlastní existenci. Štír na podzim získává nejvíce šancí ovlivnit ostatní. Je to bojovník s obrovským množstvím energie. Pravda není moc ústupný, ale další znamení dokáže svým vlivem podpořit a vyburcovat k lepším výsledkům. Pojd' me se podívat, kteří strážci nás v tomto čase následují...

1) Anděl Chasan

Chase je něžným, silným a vytrvalým andělem. Dobře ví, že všechno má svůj čas. Považuje se za anděla vzduchu a větru. Právě na podzim, kdy vítr čechrá listí, jeho vliv cítíme nejvíce.

Jeho úkolem je vyslechnout své milované a přivát jim do života, co potřebují. Komunikuje skrze své myšlenky a pohyby pírek, které utváří ptákům křídla. K Chasanovi máme nejblíže, když se procházíme v přírodě. Podzimní park blízko řeky je ideálním místem, kde se mu můžeme svěřit s tajemstvím. Pokud jsme však se vším spokojeni, anděl nám sešle ještě více lásky, protože té není nikdy dost. Další jeho specialita je zabránit lidem v tom, aby upadali do depresí. Dodává každému chuť do nejrůznějších aktivit a přihrává veselé nápomocné myšlenky, jak neklesat na mysli.

Anděl Chasan se ptá: Jaké myšlenky k Vám v tomto období přilétají?

Jaké máte nápady? Vaše odpověď ukáže, v jakém jste vnitřním rozpoložení.

2) Anděl Darel

Darel je andělem a nositelem světla. Je oslnivým dárce života a prosvětluje nejen přírodu, ale také naši duši, životní cestu a je předmětem a inspirací různých filozofií a věr.

Astrologie bere Slunce jako symbol lidské duše. Zvěrokruh tvoří 12 znamení. Ohnivá znázorňují vitalitu, sílu, optimismus a nadšení. Vodní zase tvořivost, hluboké city, touhu poznávat nauky a bytosti, schopnost empatie a víru, že sen je základní kámen něčeho krásného. Vzdušná pracují s moudrostí a myšlenkami, poukazují, jak je důležitá komunikace, vzdělávání, poznávání a víra v naději. Zemská nás učí vážit si přírody, zdraví, těla, domova, práce, talentu a praktických schopností. Všechna znamení vytvářejí prsten, který nosí anděl Darel a tím je majitelem důkazu, jak dokonalý je vesmír ve své celistvosti.

Zářivý anděl Darel se ptá: Jakou hlubokomyslnou víru, filozofii či bytost máte nejraději? Ta Vás totiž ke mně dovede a já s pomocí tohoto mostu ozářím Vaše největší trápení.

3) Anděl Oriel

Anděl Oriel je bdělý a vitální. Jeho nejvzácnějším darem je trpělivost a její učení. Oriel je vládce osudu a trpělivostí vyplňuje celý život. Pokud nalezneme na cestě peříčko (*důkaz existence andělů*), vězte, že je to on, kdo Vám ho tam podstrčil. Oriel zná lidskou mysl a chápe, proč brzy ztrácíme ze všeho nadšení. Nezapomeňme však, že uvnitř nás dříme naděje, která potřebuje sem-tam povzbudit. Právě na tuhle situaci čeká Oriel. On je impulz i pro ten sebemenší zbytek naděje.

Oriel nás žádá: Pokud nevěříte v moji moc, nevadí, jen mne nechte pracovat. Noste u sebe nalezené pírko a já ve vás probudím naději a takové množství lásky, kolik bude potřeba, abyste rádi byli živými!!

PRANOSTIKY

Na sv. Martina, drž se synku komína.

Na sv. Kateřinu třeba vlézt pod peřinu.

Chodí-li husa na sv. Kateřinu po ledě, chodí o Vánocích po blátě.

Na sv. Ondřeje ještě se nám ohřeje.

Sníh na sv. Ondřeje žitu velmi nepřeje.

Na den Všech svatých utni z buku třísku; je-li suchá, bude zima tuhá.

Prší-li na den Dušiček, oplakávají duše zemřelých své hříchy.

Nemá-li na Vše svaté moci (*sníh*), přijde na Martina v noci.

MEZINÁRODNÍ DNY LISTOPADU

1. listopad - Mezinárodní den veganství, Svátek všech svatých
2. listopad - Památka zesnulých
3. listopad - Mezinárodní den bez pesticidů
5. listopad - Mezinárodní den romského jazyka
6. listopad - Mezinárodní den prevence ničení životního prostředí v průběhu válek a ozbrojených konfliktů
9. listopad - Mezinárodní den boje proti fašismu a antisemitismu
10. listopad - Světový den vědy pro mír a rozvoj
11. listopad - Mezinárodní den válečných veteránů
2. čtvrtek listopadu - Světový den jakosti (kvality)
13. listopad - Mezinárodní den nevidomých

14. listopad - Světový den diabetu, Den bez aut

15. listopad - Den vězněných spisovatelů

16. listopad - Mezinárodní den tolerance

17. listopad - Den boje za svobodu a demokracii, Mezinárodní den studentstva, Mezinárodní den předčasně narozených dětí

19. listopad - Světový den toalet

3. čtvrtek listopadu - Mezinárodní nekuřácký den, Den filosofie

20. listopad - Den industrializace Afriky

21. listopad - Světový den televize, Světový den pozdravů, Mezinárodní den filozofie, Světový den rybářství

25. listopad - Mezinárodní den bez nákupů

PŘÍBĚH PRO POTĚCHU DUŠE

Ostrov pocitů

Už celá staletí kdesi daleko za neznámým oceánem na prastarém ostrově žilo společně pět lidských emocí. Jmenovaly se Radost, Smutek, Moudrost, Hněv a Láska. Každá emoce bydlela ve svém domě, který si přizpůsobila podle charakteru veškerým potřebám. Radost žila v nádherném domečku plném barev, pokojů s obrovskými okny a výhledem na širé blankytné moře. Umístěn byl na písčité pláži, kde se náhodně objevovaly mušličky a ulity korýšů. Od rána se jen smála a užívala si života plnými doušky. Bydlení Smutku bylo celé šedivé. V oknech měl stále zatažené černé dlouhé závěsy a z kamenných stěn šel do pokojů jen chlad. Ostatní nerad vídal a opustit dům bylo nad jeho síly. Ležel daleko od hlavní cesty a hluboko uvnitř ostrova, kdesi na samotě. Domov Moudrosti stál na východě ostrova.

Každý den totiž zaznamenávala pohyb Slunce na obloze a díky tomu byla také jedinou emocí, která věděla, jak dlouho na ostrově existují. Vybavení bylo jemné a decentní. Zkrátka nic, co by ji rozptylovalo v bádání. Stěny místností měla pokreslené nastřádanými informacemi a ve zbylých prostorách se nacházely různé předměty její neuvěřitelné sbírky. Hněv měl svoji horkou hlavu, což byl důvod, proč jeho střecha nad hlavou vypadala spíše jako přístřešek, kdyby na ostrov zavítal déšť. Ale i tato skromná stříška ho dokázala rozčítit, proto raději spal někde venku pod hvězdným nebem a křičel na vše, co uviděl. Láska se od pradávna necítila na ostrově dobře. Byla z vymezeného území velmi nešťastná. Nepatřila nikam a přeci musela být všude. Nechápala svoji existenci. Jejím domovem byla jedna přízemní chatrč s maličkou postelí. Ostatní emoce ji považovaly za nejslabší a nechtěly s ní vůbec komunikovat. Lásce bylo jedno, že ji nikdo nemá rád, ale cítila, že ji všichni potřebují. Celý pobyt na ostrově trávila obětavostí a usmiřováním ostatních emocí.

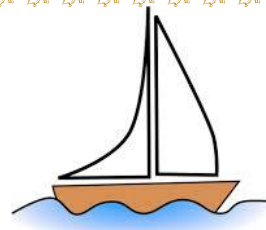
Radost neměla v oblibě Smutek. Hněv nenáviděl Radost. Moudrost měla Radost ráda a Smutek s Hněvem jen tolerovala. Láska stála bokem a snažila se všem být nablízku.

Jednoho zlatého podzimního dne se do ostrovního ticha kromě mořských vln ozval i slabý hlásek starého muže: „*Kde jste všichni! Ostrov se potopí, musíte ho opustit!*“ a když nikdo z ostrova nedbal jeho varování, stařec na svém voru zase odplul. Láska si uvědomovala, že není se zemí něco v pořádku. Starci uvěřila a přinutila ostatní pocity, aby začaly stavět plavidla, která je odvezou do bezpečí. Měla tolik práce každému být k ruce, že zapomněla na záchranu své existence. Tentokrát poprvé doufala, že konečně někdo nabídne pomoc ji a svezí ji na svém plavidle.

Láska šla nejprve za Radostí. „*Radosti, buď tak laskavá a vezmi mne na svoji loď.*“ „*Lásko, ráda bych, ale mám tu tolik Bohatství a Veselí. Nechci riskovat, nezlob se.*“ Láska byla zklamaná, ale vlastně zvyklá. Odpověď Radosti ji nepřekvapila, proč by obětovala část bohatství

pro hloupou a naivní Lásku. Naopak, Láska byla ještě vděčná za omluvu.

Láska se nevzdávala běžela za Smutkem. Smutek jí na prosbu odpověděl: „*Blázníš na moji plachetnici? Nestačí ti, že většinu mého smutku jsi zavinila. Ne, v žádném případě, navíc ještě vezu Hořkost a Lež. Nevejdeš se!*“ a Smutek odplul.

Láska začala být unavená, sama nevěděla, proč se najednou touží zachránit. pokračovala po cestě a došla celá bolavá k přístavu k Moudrosti. „*Moudrosti, prosím, zachraň mě! Vezmi mne s sebou...*“ Moudrost pohlédla z paluby dolů na topící na ostrov, na trpící volající Lásku. Prohlédla si opět svoji krásnou honosnou jachtu a povídá: „*Lásko, to je snad vtip, že? Nesvezu tě, nestačíš nám. Společnost mi dělá Pýcha a Úroveň. Zapomeň na mě, nikdy jsme se nepotkaly, rozumíš?!*“ Moudrost zvedla kotvu a odplula.

Vyčerpaná a uplakaná Láska se pomalu vzdává. Poslední naděje je Hněv. „*Nemám jinou možnost, zkusím to.*“ řekla si pro sebe, na ostrově stejně nikdo jiný nezůstal. Se šrámy na těle běžela ze všech sil k doku, kde kotvil Hněv. „*Hněve, prosím tě, jsi má poslední šance, dovol mi se s tebou svést do bezpečí, třeba se více pochopíme a budeme se navzájem tolerovat.*“ Hněv se nikdy nedokázal kontrolovat, i když byl to právě on, kdo měl ještě na ostrově k Lásce nejbližše. Uvědomoval si, že pro Lásku znamená spíše strach a svoji zlobou ničil její úsilí, ale na

rozdíl od jiných emocí ho právě jen Láska chápala a omlouvala. „*Lásko rád bych, ale nejsem pro tebe vhodný společník, cestou bych ti ubližoval ještě více než na ostrově. Pro tebe jsem obzvlášť nebezpečný, raději popluji se svými věrnými Pravdou a Malicherností. Prosím tě, pokus se zachránit pro existenci nás všech!!*“ a Hněv zmizel za horizontem.

Láska zažila nový druh pocitu. Zoufalství. Neměla nikoho, ztratila všechny své přátele, pro které dýchala. Lehla si do písku na potápějící se poušti a čekala, až zanikne. Myslela jen na jednu věc. Aby ostatní byli v pořádku a pokračovali ve svých životech dál. Najednou zaslechla povědomý hlas. Byl to stařec, který pocity upozornil na budoucí se utonutí a kterému také vděčí za včasné varování. „Co tu děláš, Lásko, ty jsi neodjela?“ divil se. „Pojd', nasedni k nám na vor, ty nesmíš zahynout, ať se děje cokoli!!“ Uvnitř cítila obrovskou náklonnost a důvěru. Láska neváhala a nasedla na vor ke starci a jeho dvěma přátelům.

„Kdo jste, pane? Vidím Vás teprve podruhé v životě. A Proč mi vlastně pomáháte?“ zeptala se Láska dědečka. „Já jsem Čas a tohle moji věrní přátelé Trpělivost a Náhoda. Zrovna jsme odjížděli a zahlédli tě na pláži. To by bylo neštěstí, kdyby svět přišel o Lásku.“ usmál se pod vousy. „Takže to Čas mi tedy pomohl? Proč jste se vracel? Mohli jste být všichni tři v nebezpečí. Přesto Vám všem z celého srdce děkuji!! A dědečku, co je to vlastně ten svět, o kterém jste mluvil?“ vyptávala se Láska nedočkavě. „Lásko, bez nás dvou by neexistovalo vůbec nic. Buď žijeme oba nebo nikdo, rozumíš? Ted' si odpočiň, budeme mít hodně práce!!“

Pokud Vám v životě chybí láska, dejte ji čas. Nezapomeňte, že čas cestuje s trpělivostí. No a náhoda se postará, abyste se neminuli.

Pokud si myslíte, že Vám chybí čas, jste na omylu. Čas máte, ale určitě na jiném místě, než se právě nacházíte.

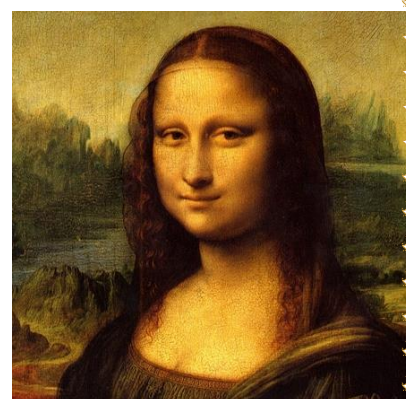

ZE SVĚTA ZAJÍMAVOSTÍ

Téma pro debatu

Už Vás unavuje si s ostatními povídat o počasí? Máme pro Vás návrh. Následující článek poskytuje pár témat, které budou posluchače zajímat více, než jestli prší. Není zač!

1. Pokud jsi pravák, máš tendenci žvýkat jídlo na pravé straně úst. A pokud jsi levák, žvýkáš jídlo na levé straně úst.
2. Aby včely vyprodukovaly kilo medu, musí sesbírat nektar z více jak čtyř milionů květů.
3. Turisté navštěvující Island by měli vědět, že dávání spropitného v restauraci je považováno za urážku.
4. Astronauti nemohou říhat. V kosmické lodi není zemská přitažlivost, která by oddělila tekutinu od plynů v jejich žaludcích.
5. Mona Lisa nemá obočí. V době renesance bylo v módě je holit.
6. Z důvodu rychlosti, kterou Země obíhá kolem Slunce, je nemožné, aby zatmění Slunce trvalo víc jak 7 m a 58 s.
7. Sklo se rozloží za milion let, což znamená, že se nikdy neopotřebuje a může být nekonečněkrát recyklováno!
8. Zlato je jediný kov, který nekoroduje, i když by bylo zakopáno v zemi tisíc let.
9. Jazyk je jediný sval tvého těla, který je upevněn pouze na jednom konci.

10. Pokud přestaneš mít žízeň, potřebuješ se napít. Když je lidské tělo dehydrováno, mechanismus žízně se vypne.
11. Každým rokem 2.000 000 kuřáků buď přestane kouřit, nebo zemře na nemoci vyvolané tabákem.
12. Nula je jediné číslo, které nemůže být vyjádřeno římskými číslicemi.
13. Když se po jídle napiješ vody, snížíš kyselost v ústech o 61 procent.
14. Arašídový olej je používán k vaření na ponorkách, protože nekouří, pokud není zahřátý na víc jak 230°C.
15. Hučení, které slyšíme, když dáme mušli k uchu, není zvuk oceánu, ale zvuk krve proudící v žilách ucha.
16. Devět z deseti živých organizmů se vyskytuje v oceánu.
17. Banánovník se nemůže sám reprodukovat. Může se rozmnožovat pouze s pomocí člověka.
18. Letiště ve vyšších výškách potřebují delší startovací a přistávací dráhu z důvodu nižší hustoty vzduchu.
19. Zub je jediná část lidského těla, která se sama nedovede zahojit.
20. Ve starověkém Řecku hození jablka dívce bylo tradičním požádáním o ruku. Dívka přijala chycením jablka.
21. Inteligentní lidé mají ve vlasech obsaženo více zinku a mědi.
22. Ocas komety vždy směřuje od Slunce.
23. Kofein zvyšuje účinek aspirinu a dalších léků proti bolesti, proto je přidáván do některých léků.
24. Vojenský pozdrav pochází ze středověku, kdy rytíři zvedali hledí svého brnění, aby ukázali svou totožnost.

25. Pokud budeš na dně hluboké studny nebo vysokého komínu a podíváš se nahoru, uvidíš hvězdy i uprostřed dne.

26. Ve starověku si neznámí lidé podávali ruce, aby ukázali že v nich nemají zbraň.

27. Jahody jsou jediné ovoce, jehož semena rostou vně plodu.

28. Měsíc se každým rokem vzdaluje od Země o pět cm.

29. Země se stává každým dnem těžší o 100 tun z důvodu dopadajícího vesmírného prachu.

30. Z důvodu zemské přitažlivosti není možné, aby hory byly vyšší než 15000 metrů.

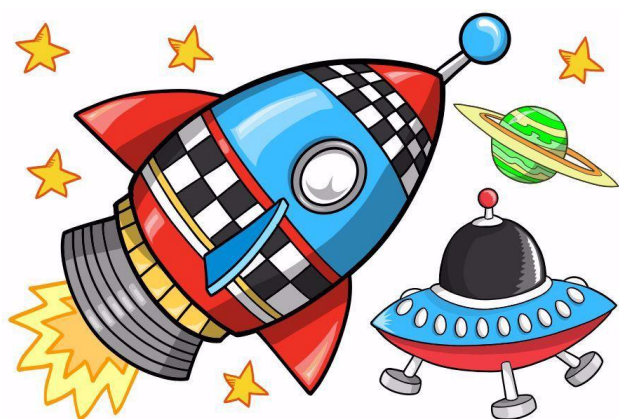
31. Vojáci musí zrušit krok, když pochodují po mostě, protože by mohli způsobit vibrace dostatečné k tomu, aby se most zborčil.

32. Na rovníku váží všechno o jedno procento méně.

33. Na každý další kilogram, o který se zvýší náklad vesmírné rakety, je třeba při startu přidat 530 kilogramů paliva.

34. Písmeno J se nevyskytuje v periodické tabulce prvků.

35. V roce 2011 měl červenec 5 pátků, 5 sobot 5 neděl. To se údajně stane jednou za 823 let!

ROZHOVOR

Rádi bychom Vám prostřednictvím Děčka a krátkého rozhovoru představili pracovníky našeho domova, se kterými se denně setkáváte. V následujícím rozhovoru se nám představí **naše milá a krásná zdravotní sestřička:**

Lenka Bartošová

Mohu Vás poprosit o krátké představení se našim čtenářům?

Jmenuji se Lenka Bartošová a je mi 50 let. Mám pět dětí. Bydlím v rodinném domě. Dříve jsem pracovala v domácí péči, na Domě zdraví, jako sálová sestra na Mostištích na NIPu nebo v PL Jihlava a na Klinice Brno.

Co jste věděla o našem domově, než jste se stala jeho součástí?

Měla jsem tu babičku.

Co se Vám na práci v domově líbí?

Klidné prostředí.

Co ráda děláte ve volném čase?

Nemám volný čas.

Na jaké místo byste se ráda podívala a proč?

Chtěla bych letět balónem.

Jak by vypadal Váš ideální den?

Káva v posteli, procházky v lese, na lukách, plavání na lodičce, svačina v trávě, večerní grilovačka s přáteli, do noci koukat na měsíc.

Co byste si nejvíce přála?

Najít dárce ledviny pro partnera.

KVÍZ:

Nejoblíbenější jídlo – kremrole

Nejoblíbenější barva – zelená

Nejoblíbenější roční období – léto

Nejhezčí dovolená – rybník, les

Nejoblíbenější květina – tulipán

Nejoblíbenější film – Dařbuján a Pandrhola

Nejoblíbenější místo v domově – terasa

VTIPY

V restauraci:

„Řekněte kolegovi, že mi přinesl studenou polévku.“

„Ale pane, to je gazpacho!“

„No dobře, tak to řekněte Gazpachovi.“

Všichni pili, jen František Nepil.

Všichni ryli, jen Bohumil Hrabal.

Všichni použili kleště, jenom Zdeněk Svěrák.

Každý byl mokrý, jen Jiří Suchý.

Všichni jsou cizinci, jen Svatopluk Čech.

Všichni sbírají jedlý houby, jen Zdeněk Nejedlý.

Všichni uchopili celé roucho, jen Stanislaw Lem.

Všichni měli oštěpy dřevěné, jenom Jan Železný.

Všichni hráli zvolna, jenom Tomáš Pospíchal.

Já sbíral lipový květ a Karel Heřmánek.

Všichni dali sprint, jen Tomáš Klus.

Všichni byli svěží, jenom Michal Malátný.

Všichni jsou opálení, jenom Petr Spálený.

Všichni mrazili, jen Milan Chladil.

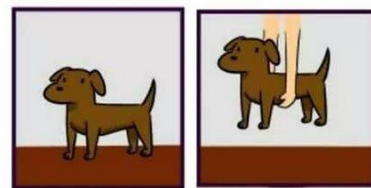
Všichni byli vzhůru, jenom Jaromír Spal.

Každé otevřené dveře Jiří Zavřel.

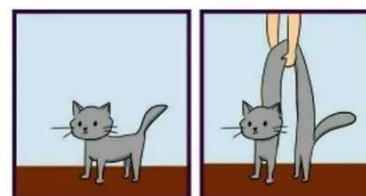
Kdo nechtěl, tak ho Miroslav Donutil.

- Babičko, proč máš tak velké oči?
- Abych tě lépe viděla.
- A proč máš tak velké uši?
- Abych tě lépe slyšela.
- A proč máš tak velký nos?
- Co? Vem si zrcadlo a podívej se
na svůj rypák, ty princezno jedna
namyšlená!!!

Když zvedáte psa

Když zvedáte kočku

Mistrovství republiky
v ICE - BREAKDANCE začalo!

Z KUCHYNĚ

Trdelník

Trdlo. Milují ho Češi a turisté z celého světa, ho považují za staročeskou pochoutku. Nechybí na žádném trhu, během zimy, adventu a Vánoc se nabízí na každém rohu. Pro prodejce je to zlatý důl. Prodává se za 60 Kč, suroviny vyjdou na 6 Kč.

Původ

O původ fenoménu posledních let se perou Rumuni a Maďaři. K nám se trdelník dostal až v 19. století. Pověst říká, že pochází původně ze Sedmihradska, které leží v Rumunsku. Když území známé jako Transylvánie v 10. století dobyli Maďaři, údajně toto sladké pečivo poprvé upekli právě oni.

Maďarský generál a básník József Gvadányi pak trdelník přivezl v 18. století do městečka Skalica na slovensko-moravském pomezí. Právě Skalica proto v roce 2007 získala pro skořicové sladké pečivo ochrannou známku Evropské unie.

Trdelníky se v českých zemích pekly od 19. století při různých slavnostních příležitostech. Nosívaly se jako dárek rodičkám v době šestinedělí. Připravovaly se také na svatého Jiří, protože se věřilo, že v tento den začínají vylézat hadi ze země a trdelník svým tvarem opravdu svinutého hada připomíná.

Proč zrovna trdlo?

Těsto na trdelník se dříve namotávalo na dřevěný kolík opatřený klikou. Ten se položil nad oheň na dvě trojnožky, klikou se otáčelo a těsto se peklo. Kolíku se říkalo „trdlo“ a pekaři tak pojmenovali i dobrotu, kterou na něj motali. Kromě toho se začalo označení

používat i pro neohrabané lidi a nemehla. Pohyb trdla nad ohněm byl totiž nepravidelný a nemotorný.

Prodejci trdelníků se snaží vymyslet různé zlepšováky, můžeme natrefit už i na trdelníky plněné kopcem zmrzliny, šlehačkou a jahodami, případně oříškovou pomazánkou či marmeládou. Staročeskou sladkost nabízí i s různými příchutěmi, třeba skořicovou, ořechovou, mandlovou či kokosovou.

Dříve se trdelníky pekly a prodávaly spíše jen na Moravě. Populárními v jiných městech, hlavně v Praze, se staly až v posledních letech. Na skoro každém vánočním trhu je minimálně jeden stánek s trdelníky, většinou jich je ale hned několik.

Jak na domácí trdelník?

Suroviny na cca 10 kusů:

80 g tuku na pečení

2 vejce

500 g polohrubé mouky

1 droždí

250 ml mléka

špetka soli

3 lžice moučkového cukru

5 lžic skořicového cukru

Podle oblíbené příchutě: vanilka, oříšky, kakao, kokos, skořice navíc...

Postup:

Do mírně ohřátého mléka dáme moučkový cukr a nadrobíme droždí. Necháme vzejít kvásek. Rozpuštěný tuk smícháme s kváskem, přidáme žlutky a špetku soli. Vše promícháme s moukou, přikryjeme utěrkou a necháme hodinu kynout. Vykynuté těsto propracujeme a pak ho rozdělíme asi na deset kusů. Z nich vyválíme tenké hady. Pak si připravíme zavařovací sklenice. Obalíme je alobalem a hada na ně namotáme. Trdelník natřeme bílkem a obalíme ho ve skořicovém cukru a pečeme v předehřáté troubě asi deset minut při teplotě 180 °C. Po vytažení z trouby ještě teplé znovu obalte v cukru.

*Autor: Terezie Hlouchová, DiS.,
nutriční terapeutka*

PŘESMYČKY

Hrady a zámky

1. KÝPRAŽS HADR
2. ŠTEJNAKRL
3. BOKÁLUH
4. BÍRÁ
5. KOLET
6. KOVSTŘE
7. ZEBDĚZ
8. STOK
9. TOLIMYŠL
10. ŠTEJNNEPR
11. NILEDCE
12. OUBOVZ
13. CHVOLBU

Řešení:

1. PRAŽSKÝ HRAD
2. KARLŠTEJN
3. HLUBOKÁ
4. RABÍ
5. LOKET
6. STŘEKOV
7. BEZDĚZ
8. KOST
9. LITOMYŠL
10. PERNŠTEJN
11. LEDNICE
12. BOUZOV
13. BUCHLOV

SEZNAM ZDROJŮ

Srpen: Kalendář Andělé 2022

Pranostiky: <https://www.bejvavalo.cz/clanek/zapomenute-lidove-pranostiky-na-listopad/>

Vtipy: www.fungate.cz, https://www.facebook.com/halina.bananova/?locale=cs_CZ, <https://www.tycico.cz/>,
<https://www.loupak.fun/vtipy/>, <https://emefka.sk/>

Výročí a regionální osobnosti: <https://www.knihovnatr.cz/cze/sluzby/vyroci-a-regionalni-osobnosti-listopad-2023/>

Hádky: VY_52_INOVACE_23_14_KRAJE_ČESKÉ_REPUBLIKY – _OPAKOVÁNÍ_1

Ze světa zajímavostí: <https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/271022-neuveritelny-seznam-43-veci-ktete-urcite-nevedeli>

Z kuchyně: <https://www.blesk.cz/clanek/regiony-praha-praha-volny-cas/512638/cesi-i-cizinci-sili-po-staroceske-sladke-pochoutce-trdelnik-pochazi-z-rumunska-a-je-to-zlaty-dul.html>

Příběhy pro potěchu duše: <https://babinet.cz/clanek-780-pohadka-o-lasce.html>

Mezinárodní dny: <https://blog.hubatacernoska.cz/listopadove-svatky-vyroci-a-dalsi-vyznamne-dny-a-zajimavosti>